نگاه

روسیه از امنیت خودش دفاع می‌کند

السفیر

ترجمه: ایرج معتمدی

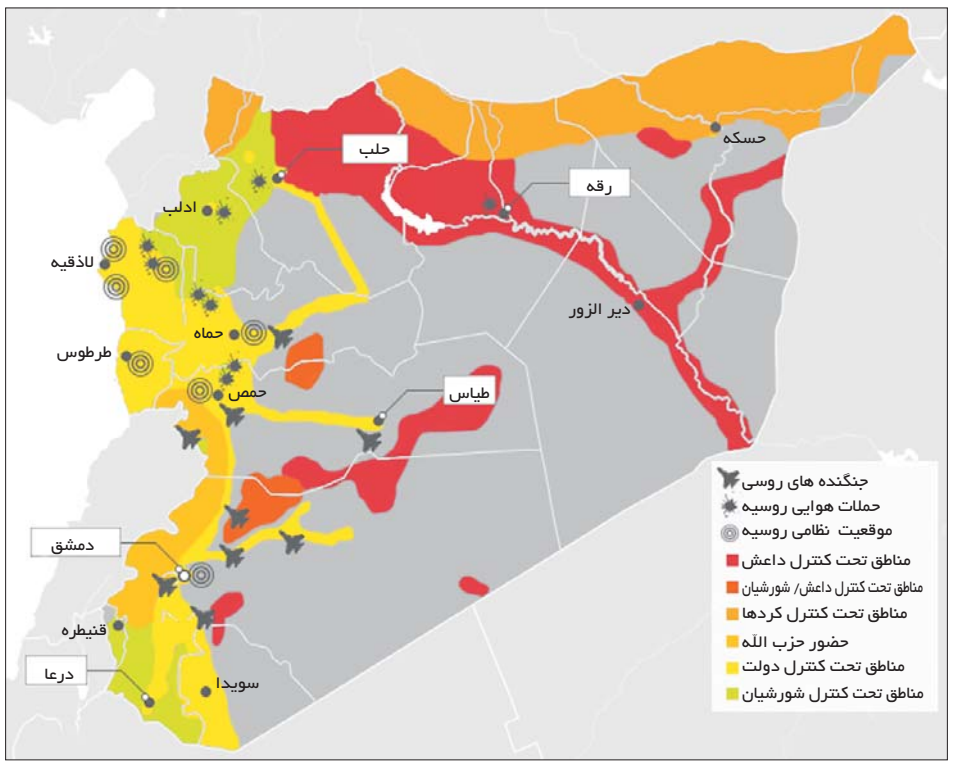
● استقرار نیروهای نظامی روسیه در شبه‌جزیره کریمه، تأکیدی عملی بر جدیت مسکو در پایبندی به ایده نظامی تازه‌ای بود که «ولادیمیر پوتین»، رئیس‌جمهوری این کشور، تقریبا یک ماه قبل از الحاق کریمه به روسیه آن را طراحی کرده بود. سیاست تازه کرملین در قبال کریمه همچنین نشانه روشنی بر تغییرات بنیادین در رویکرد روسیه نسبت به گسترش ناتو به شرق بود؛ زیرا ناتو به‌عنوان تهدید امنیت ملی روسیه در حال پیشرفت در مرزهای روسیه از اروپا تا آسیای میانه بوده است. روسیه اخیرا به صورت مستقیم در محاصره برخی تهدیدات میدانی قرار گرفته بود: افزایش تنش در اوکراین، استقرار پایگاه‌های نظامی ناتو در مرزهای روسیه و موضوع سپر دفاع موشکی، ازجمله این تهدیدات به‌شمار می‌روند. دخالت نظامی ناگهانی و توفنده روسیه در میدان جنگ در سوریه در درجه اول، دفاع این کشور از امنیت و منافع و نقش این کشور، همچنین دفاع از کشورهای اوراسیا تلقی می‌شود؛ بنابراین هرگونه شکست و ناکامی روسیه در دفاع از سوریه نه‌تنها به منزله اخراج نهایی این کشور از منطقه خواهد بود، بلکه با تهدید مستقیم علیه امنیت روسیه (از منطقه خاورمیانه) در واقع اعتبار مسکو نزد کشورهای حوزه اوراسیا مخدوش خواهد شد. نتیجه چنین روندی گسترش انقلاب‌های رنگین نه تنها در حیات امنیتی روسیه، بلکه در داخل این کشور خواهد بود. با سقوط سوریه در دامان غرب، طرح احداث خط گاز از قطر به سوریه، لبنان و اسرائیل اجرا خواهد شد. این خط گاز قرار است از مسیر سوریه به ترکیه و سپس اروپا برود و در صورت احداث چنین خطی، روسیه از نظر اقتصادی محاصره خواهد شد؛ چون از ابزار فشار سیاسی علیه اروپا یعنی نیاز اروپایی‌ها به گاز روسیه محروم خواهد شد؛ هدف روسیه آن است که اولویت‌های نزاع در منطقه را تغییر دهد، به‌این‌صورت که از ضعف سیاسی و اقتصادی اروپا، همچنین از گرفتاری متحدان منطقه‌ای آمریکا استفاده کند؛ زیرا ترکیه گرفتار مشکلات داخلی است و عربستان هم بازنده جنگ فرسایشی در یمن شده و اسرائیل هم با تهدیدهای بقا و ادامه حیات مواجه است؛ علاوه بر اینها، جنگ آمریکا و نیروهای ائتلاف بین‌المللی علیه تروریسم در پیشگیری از پیشرفت زمینی تروریست‌ها نیز شکست خورده است. بدون‌شک پوتین و دستگاه حکومت او به خوبی می‌دانند که کشورشان تحمل هزینه‌های اقتصادی گرفتارشدن طولانی‌مدت در این جنگ را ندارد؛ زیرا تجربه‌های قبلی در ویتنام، عراق، افغانستان، یمن و جاهای دیگر پیش چشمانشان است؛ همچنین آنها نیک می‌دانند که حملات هوایی علیه تروریست‌ها نمی‌تواند جنگ را تمام کند؛ زیرا نمونه این راهکارها قبلا تجربه شده است. هدف از حضور مستقیم نظامیان روسیه در سوریه درواقع حمایت از نظام سوریه در تضمین ادامه حیاتش در ساحل مدیترانه است تا امکان شکسته‌شدن محاصره غربی‌ها علیه نظام سوریه در این منطقه فراهم شود. اکنون هیچ نشانه‌ای دال بر اینکه هدف اساسی از حضور نظامی روسیه فراتر از تأمین امنیت «سوریه مفید» مشتمل بر ساحل، دمشق و حمص باشد وجود ندارد. از مهم‌ترین اولویت‌های روسیه در سوریه، هدف‌گرفتن هزاران جنگجوی دارای تابعیت روسی در صفوف داعش و جبهه النصره و احیانا کشاندن تکفیری‌ها از قلمرو روسیه به سوریه است تا از شر آنها خلاص شود. هدف دیگر روسیه از دخالت مستقیم آن است که واشنگتن را وادار کند منافع روسیه و امنیت ملی آن را در تحولات آینده در منطقه و نظام جهانی در نظر بگیرد؛ علاوه‌برآن روسیه قصد دارد از این طریق تأکید کند نظام چندقطبی به صورت واقعی محقق شده و لازم است آمریکا با این واقعیت کنار بیاید. هرچند دخالت روسیه در سوریه موضوع تازه‌ای نیست؛ ولی کیفیت نوین این دخالت به‌صورت فعلی سبب خواهد شد مدیریت بحران در سوریه به‌جای ایفای نقش قدرت‌های منطقه‌ای، بر عهده دو قدرت بزرگ جهانی بیفتد و این دو قدرت در صحنه سوریه رو در روی همدیگر قرار گیرند و البته عواقب چنین مسئله‌ای، کاسته‌شدن از نفوذ برخی قدرت‌های منطقه‌ای و آسیب‌پذیرشدن منافع آنان خواهد بود. چنین موضوعی، به‌ویژه برای متحدان واشنگتن در منطقه (دولت‌ها و دیگر تشکل‌های وابسته به آمریکا)، مفید نخواهد بود. امروزه سوریه تبدیل به بزرگ‌ترین مرکز تجمع نظامیان و جنگجویان در دنیا و همچنین بزرگ‌ترین و خطرناک‌ترین منبع بدون حساب و کتاب اسلحه شده است. سوریه امروزه نمونه کوچکی از صحنه یک جنگ جهانی در حوزه جغرافیایی محدود شده است؛ اما این صحنه کوچک آماده است تا به بدترین و خطرناک‌ترین احتمالات تبدیل شود. روسیه با راهبردی روشن وارد معرکه سوریه شده است و می‌داند به تنش‌ها هم دامن می‌زند، اما بااین‌حال هدف اصلی‌اش تقسیم حوزه نفوذ و منافع با آمریکا، به‌ویژه پس از توافق هسته‌ای ایران با قدرت‌های جهانی است. روسیه صرفا قصد دفاع از منافع و امنیتش را دارد، بنابراین به‌هیچ‌وجه حاضر نیست ملزومات و مقررات رقابت و نزاع با آمریکا که خود آمریکا وضع‌کننده این مقررات است را زیر پا بگذارد. پرواضح است که روسیه سعی در احیای اعتبار و مشروعیت حکومت سوریه دارد؛ علاوه‌برآن روسیه هم ترجیح می‌دهد با کشورها و نیروهای ضدآمریکایی و ضدتکفیری کار کند.

عملیات ارتش سوریه در دومین شهر بزرگ این کشور آغاز شد

در طلب «حلب»

در طول سه هفته گذشته کارشناسان بسیاری درباره این موضوع نوشته یا گفته‌اند: «روسیه واقعا در سوریه به دنبال چیست؟» هستند ناظرانی که می‌گویند روسیه می‌خواهد بار دیگر به عنوان قدرتی بزرگ در صحنه جهانی ظاهر شود، برخی دیگر هدف دولت روسیه را کمک به متحد دیرین خود در منطقه می‌دانند و عده‌ای بر این باورند که پوتین خود به‌یقین می‌داند که با حدود ۳۰ جت جنگی قادر به تغییر موقعیت بشار اسد در جنگی با این ابعاد نیست. فارغ از درستی یا نادرستی نگاه ناظران، مداخله نظامی روسیه در سوریه پس از یک دوره حمایت‌های سیاسی در شورای امنیت، حالا در عرصه عمل توانسته به پیشروی‌های ارتش سوریه منجر شود، هرچند در بخش‌های تحت‌کنترل مخالفان و نه گروه داعش.

پس از موفقیت‌های زمینی روزهای اخیر ارتش سوریه، نیروهای دولتی سوری با پشتیبانی جنگنده‌های روسیه حملات خود به حلب، دومین شهر بزرگ سوریه را آغاز کرد؛ شهری که کنترل بخشی از آن در دست شورشیان سوری و بخشی از آن در دست هواداران بشار اسد است. سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه دیروز اعلام کرد که جنگنده‌های روسی در ۲۴ ساعت منتهی به جمعه بارها به مناطق تحت‌کنترل گروه‌های مختلف از جمله شورشیان مخالف، اسلام‌گرایان و جبهه النصره (شاخه القاعده در سوریه) حمله کرده است. به گفته رامی عبدالرحمن، مدیر دیده‌بان حقوق بشر سوریه، ارتش سوریه جمعه با بازکردن جبهه جدیدی در جنوب حلب، عملیات بازپس‌گیری دو روستا در ۱۵ کیلومتری جنوب این شهر را آغاز کرده است.گزارش‌ها حاکی است جبهه اصلی این عملیات که در سه محور آغاز شده، مناطق جنوبی و حومه جنوب غربی حلب، دومین شهر بزرگ سوریه است. دیده‌بان حقوق بشر سوریه می‌گوید منطقه‌ای که جنگنده‌های روسیه و ارتش سوریه برای پشتیبانی از عملیات حلب هدف گرفته‌اند، نزدیک جاده‌ای است که مسیر اصلی ارتباط با دمشق، پایتخت سوریه است.پنجشنبه نیز ارتش سوریه عملیاتی را با هدف پس‌گرفتن بزرگراه مهم بین دو شهر عمده از شورشیان این کشور آغاز کردند. گزارش رسانه‌های دولتی و فعالان ضددولتی هر دو، بر خبر حمله به شهرهای حمص و حما صحه می‌گذارند. ساکنان این منطقه از بمباران شدید این شهرها خبر داده‌اند و فعالان ضددولتی نیز گفته‌اند که ده‌ها نفر از غیرنظامیان در این حملات کشته شده‌اند. سازمان دیده‌بان حقوق بشر سوریه جمعه از کشته‌شدن دست‌کم ۴۲ نفر در پی حمله جنگنده‌های روسیه و نیروهای ارتش سوریه به مناطقی واقع در شمال شهر حمص خبر داد که تحت کنترل نیروهای شورشی است اما کمیته هماهنگی محلی سوریه تعداد کشته‌شدگان را ۵۷ نفر اعلام کرد. به گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر

به‌نقل از ابونوخ، یکی از فعالان حقوق بشری در شهر تلبیسه، افراد زیادی هنوز زیر آوارها به سر می‌برند. به گزارش الجزیره، در حملات هوایی جنگنده‌های روسیه در بعدازظهر پنجشنبه، یک بیمارستان صحرایی در شهر جنوبی حلب بمباران شد. حملات پنج‌شنبه، تازه‌ترین تلاش دولت سوریه و متحدانش برای پس‌گرفتن بخش‌هایی از شمال غربی این کشور بود که پیش‌تر به دست شورشیان مخالف دولت افتاده بود. در پی گزارش‌های اخیر از پیشروی‌های ارتش سوریه، پوتین نیز بار دیگر با دفاع از عملیات هوایی ارتش کشور در خاک سوریه، این عملیات را موفقیت‌آمیز خواند. او که روز گذشته در نشست شورای سران کشورهای عضو اتحادیه کشورهای مستقل هم‌سود سخنرانی می‌کرد، از «انهدام ده‌ها مقر فرماندهی و انبار مهمات، صدها تروریست و تعداد زیادی از خودروهای نظامی تروریست‌ها» خبر داد. بسیاری از کشورهای غربی نیت روسیه از مداخله در سوریه را زیر سؤال برده‌اند و برخی از مقامات غربی، حرکت اخیر روسیه را شگردی برای تقویت دولت بشار اسد، رئیس‌جمهوری روسیه توصیف کرده‌اند. محافل غربی دولت روسیه را متهم می‌کنند که حملات هوایی آن کشور در سوریه بیشتر نیروهای شورشی مخالف اسد را هدف قرار می‌دهد، با این همه روسیه بارها تأکید کرده که تنها هدفش حمله به مواضع تحت کنترل داعش است.علاوه بر کشورهای غربی، ترکیه نیز یکی از مخالفان سرسخت مداخله نظامی روسیه در سوریه است. حدود دو هفته پیش و در اوایل ماه اکتبر، نقض حریم هوایی ترکیه از سوی جت جنگنده روسیه، خشم آنکارا را به دنبال داشت. روز گذشته هم ارتش ترکیه اعلام کرد جنگنده‌های این کشور یک هواپیمای ناشناس را که از مرز سوریه وارد حریم هوایی ترکیه شده بود، سرنگون کرده‌اند. در پی این خبر، بسیاری منتظر واکنش روسیه بودند اما ارتش روسیه بلافاصله پس از انتشار این خبر گفت هیچ‌یک از هواپیماهایش در منطقه آسیبی ندیده‌اند.

نماینده جدید در پاکستان و افغانستان

ریچارد اولسن، سفیر در حال کناره‌گیری آمریکا، در پاکستان به‌عنوان نماینده ویژه جدید ایالات‌متحده در افغانستان و پاکستان شد. اولسن پس از کناره‌گیری از سمت سفیری این کشور در پاکستان از تاریخ ۱۷ نوامبر مسئولیت‌های جدیدی برعهده خواهد گرفت. (ایسنا)

حفظ آرامش

فواد معصوم، رئیس‌جمهوری عراق، به همراه نخست‌وزیر این کشور، در نشستی مشترک بر حمایت از روند اصلاحات و ایجادنکردن موانع تأکید کردند. این دو، طرف‌های سیاسی در منطقه کردستان این کشور را به آرامش و گفت‌وگو دعوت کردند. (سومریه‌نیوز)

دیدار با نخست‌وزیر ژاپن

پارک گئون‌هی، رئیس‌جمهوری کره‌جنوبی، آمادگی خود را برای دیدار با نخست‌وزیر ژاپن اعلام کرد. او گفت: برای مؤثربودن این دیدار، لازم است دو کشور برای پشت‌سرگذاشتن گذشته و حرکت به آینده‌ای روشن تلاش کنند. (رویترز)

یک زیارتگاه یهودی در نابلس به آتش کشیده شد

آشفته‌بازار خشم

آن‌طور که پیداست، آتش منازعات جاری در بیت‌المقدس هنوز پس از دو هفته ناآرامی‌های خونین به اندازه کافی شعله‌ور نشده است. شاهد این مدعا نیز اقدام معترضان فلسطینی در به‌آتش‌کشیدن یکی از اماکن مذهبی یهودی‌ها در کرانه‌باختری است که بامداد روز گذشته و تنها ساعاتی پیش از آغاز رسمی روز خشم، خبر از تشدید هرچه بیشتر تنش‌ها در این سرزمین مقدس داشت. مقامات ارتش اسرائیل در حالی مدعی شده‌اند مقبره یوسف در نابلس در کرانه غربی رود اردن هدف بمب‌های آتش‌زای گروهی صدنفره از فلسطینی‌ها قرار گرفته که محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، به‌شدت حمله به این زیارتگاه یهودی‌ها را که به علت محصوربودن در اردوگاه پناه‌جویان بلاطه، همواره صحنه کشمکش فلسطینی‌ها با زائران یهودی بوده، محکوم کرده است. عباس در شرایطی با غیرقانونی‌خواندن اقدام معترضان فلسطینی، به آتش‌کشیدن زیارتگاه دیگر مذاهب را توهین به فرهنگ، مذهب و اخلاقیات مسلمانان فلسطینی دانسته و وعده داده تا با تشکیل یک کمیته تحقیق، خسارات وارده به مقبره را جبران کند. حمله به مقبره یوسف که بنابر باور مسلمانان و برخلاف ادعای یهودی‌ها، نه آرامگاه یوسف پیامبر، بلکه مدفن شیخ یوسف الدویکات، روحانی مسلمانی است که دو قرن پیش در آن مکان به خاک سپرده شده، با وجود خسارات سنگین مادی، هیچ تلفاتی در پی نداشته است. این در حالی است که ارتش اسرائیل با نفرت‌انگیزخواندن حمله روز گذشته، اعلام کرده تمامی تدابیر لازم را برای مجازات عاملان این تهاجم اتخاذ خواهد کرد؛ اظهاراتی که بسیاری از کارشناسان منطقه‌ای را نسبت به وخامت هرچه بیشتر اوضاع نگران کرده است. نیکلای ملادنوف، هماهنگ‌کننده ویژه سازمان‌ملل متحد در فرایند صلح خاورمیانه، یکی از این کارشناسان است که در پیامی توییتری هشدار داد به آتش کشیده‌شدن مقبره یوسف، اقدامی نابجا از سوی آنانی است که سر آن دارند تا اوضاع نابسامان کنونی را آشفته‌تر از پیش کنند. حقیقت آن است حمله روز گذشته پس از آن روی داد که جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس)، جنبش جهاد اسلامی، جنبش خلق برای آزادی فلسطین و برخی گروه‌های دیگر فلسطینی روز گذشته را سومین روز خشم فلسطینی‌ها نامیده و خواستار برپایی تظاهرات در همه مناطق فلسطین و افزایش درگیری‌ها با نیروهای اسرائیلی شده بودند. نیروهای اسرائیلی نیز که پس از حمله دو هفته پیش چند جوان فلسطینی وابسته به جنبش حماس به یک خانواده یهودی، در پی افزایش شدید تدابیر امنیتی برآمدند، نه‌تنها بخش اعظمی از نیروهای خود را در ورودی‌های بیت‌المقدس مستقر کرده و با برقراری موردی قوانین منع رفت‌وآمد و تعبیه موانع به منظور بازرسی از تمامی فلسطینی‌هایی که خواهان ورود به آن شهر هستند، محدودیت‌هایی برای ورود مردان زیر ۴۰ سال به مسجدالاقصی در نظر گرفتند، بلکه با حمله به منازل مسکونی برخی فعالان فلسطینی، به درگیری‌هایی در بیت‌المقدس و کرانه باختری دامن زدند که تاکنون جان ۳۳ فلسطینی و هفت اسرائیلی را گرفته است. همین اوضاع متشنج و گسیل گسترده نیروهای امنیتی اسرائیلی به بیت‌المقدس که از انتفاضه دوم در سال ۲۰۰۲ به این سو، بی‌سابقه بوده است، شورای امنیت سازمان‌ملل را مجاب کرد تا روز گذشته و به درخواست اردن، نشستی فوق‌العاده به منظور بررسی اوضاع جاری در سرزمین‌های اشغالی برگزار کند.

این نشست در حالی به دنبال نشست روز پنجشنبه نمایندگان کشورهای عربی در سازمان‌ملل صورت گرفته که ریاض منصور، نماینده فلسطین در سازمان‌ملل، پیش‌تر از شورای امنیت خواسته بود برای توقف خون‌ریزی و حمایت از غیرنظامیان فلسطینی، به وظایف خود در قبال افزایش حملات اسرائیلی‌ها علیه فلسطینی‌ها و اوضاع متشنج موجود عمل کند. این در حالی است که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، روز پنجشنبه ضمن تأکید دوباره بر تمایل خود برای دیدار با محمود عباس، بار دیگر رئیس تشکیلات خودگردان فلسطینی را متهم کرد که نه‌تنها درصدد توجیه خشونت‌های جاری در منطقه است، بلکه در تحریک معترضان فلسطینی نقشی فعال ایفا می‌کند؛ اتهامی که از سوی جان کری، وزیر خارجه ایالات‌متحده نیز که بناست در روزهای آتی و به منظور آرام‌کردن طرفین، به سرزمین‌های اشغالی سفر کند، تکرار شده است.

محمود عباس چهارشنبه گذشته و در واکنش به انتشار ویدئویی از لحظه جان‌باختن یک نوجوان ۱۳ساله فلسطینی در خیابان که به ادعای مقامات اسرائیلی، پس از حمله با چاقو به دو نفر، هدف قرار گرفته، نیروهای اسرائیلی را به اعدام فوری جوانان فلسطینی متهم کرده و از فلسطینی‌ها خواست اعتراضات خود را به‌طور مسالمت‌آمیز پیگیری کنند.

نیروهای آمریکایی در افغانستان می مانند

تمدید صلح ناپایدار

فریبا پژوه

ادامه روند افزایش ناامنی‌ها در افغانستان سرانجام باعث شد رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا برای تأمین امنیت در افغانستان موضع‌گیری کند.

در چند روز گذشته پس از اینکه اشتون کارتر، وزیر دفاع آمریکا، از لزوم تغییر در برنامه خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان سخن گفت، باراک اوباما در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کرد برای تأمین امنیت افغانستان، نیروهای نظامی آمریکا و متحدانش در خاک افغانستان باقی می‌مانند.

اوباما گفت تصمیم گرفته است روند خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان تا پایان سال ۲۰۱۶ کندتر شود و پنج‌هزارو ۵۰۰ نظامی این کشور پس از این سال در افغانستان باقی بمانند. او تأکید کرد به تروریست‌ها اجازه نمی‌دهد بار دیگر از خاک افغانستان دست به عملیات علیه آمریکا بزنند و منافع این کشور را تهدید کنند.

اوباما گفت نیروهای امنیتی افغان برای مدیریت وضعیت امنیتی «بسیار شکننده» این کشور به اندازه کافی قدرتمند نیستند و آمریکا در سال ۲۰۱۶ همچنان ۹هزارو ۸۰۰ نیروی خود را در این کشور حفظ خواهد کرد. او این سیاست را تطابق مختصر و معنادار فرایند خارج‌کردن سربازان آمریکایی از افغانستان با وضعیت این کشور خواند. اوباما پیش‌تر قصد داشت به غیر از تعداد کمی از سربازان آمریکایی که در سفارت این کشور در شهر کابل مستقر خواهند بود، بخش اعظم نیروهای آمریکایی را پیش از ترک ریاست‌جمهوری در ژانویه ۲۰۱۷ از افغانستان خارج کند. براساس طرح جدید ارائه‌شده، تعداد سربازان آمریکایی در افغانستان از مقطعی در سال ۲۰۱۷ به پنج‌هزارو ۵۰۰ نفر کاهش خواهد یافت و در چهار مکان درنظرگرفته‌شده شامل کابل، بگرام، جلال‌آباد و قندهار مستقر خواهند شد.

پس از اعلام این خبر از سوی رئیس‌جمهور آمریکا، محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان، با استقبال از تصمیم باراک اوباما گفت آمریکا، افغانستان با ثبات را به سود دنیا و به نفع منافع خود می‌داند و به همین دلیل علاوه بر حضور نظامی به همکاری در بخش اقتصادی و حکومت‌داری نیز متعهد است. به گفته غنی، مردم افغانستان با خطرات منطقه‌ای مواجه هستند و پناهگاه اصلی تروریسم خارج از این کشور است.

اعلام خبر ادامه حضور نیروهای نظامی بین‌المللی در حالی است که در چند هفته گذشته و پس از سقوط شهر قندوز در شمال افغانستان، گستره حملات نظامی طالبان به ولایات مختلف این کشور گسترش یافته بود. طالبان که پیش‌ازاین یا در دسته‌های کوچک دست به حملات ایذایی می‌زدند یا اقدام به انفجار و انتحار می‌کردند، این‌بار جغرافیای حملات خود را گسترش دادند. از یکسو، برخی شایعات و اخبار تأییدنشده محلی از احتمال حمله به پایتخت خبر می‌داد و از سوی دیگر، دفاتر سازمان‌های بین‌المللی مانند یوناما در برخی ولایات تعطیل شد و هشدارهای امنیتی به کارمندان سفارتخانه خارجی در افغانستان افزایش یافت.

به همین دلایل ایالات متحده در تصمیم قطعی خود مبنی بر خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان تجدیدنظر کرد. به نظر می‌رسد این تصمیم اوباما مخالفت‌های جدی کشورهای منطقه را نیز در پی نداشته باشد؛ چراکه نیروهای نظامی و پلیس افغانستان هنوز توانایی تأمین امنیت این کشور را ندارند و در صورت خروج کامل نیروهای نظامی خارجی، احتمال آن می‌رود که این کشور دستخوش جنگی داخلی شود و سرنوشت این کشور و منطقه را متأثر کند. از سوی دیگر، احتمال می‌رود نقش مؤثر پاکستان در حمایت مالی و نظامی از طالبان یکی از دلایل مهم تصمیم رئیس‌جمهور آمریکا برای ادامه حضور نیروهای نظامی این کشور در افغانستان باشد. نیروهای طالبان پس از اعلام خبر مرگ ملامحمد عمر و انتخاب رهبری جدید، دچار اختلاف شدید درونی شده بودند و نمی‌توانستند بدون کمک خارجی به حملات نظامی گسترده، پیچیده و استفاده از تاکتیک‌های مدرن جنگی دست بزنند. از سوی دیگر پاکستان، افغانستان را عمق استراتژیک خود می‌داند. با توجه به اختلافات قدیمی مرزی این دو کشور، به نظر می‌رسد پاکستان قصد دارد با اهرم فشار طالبان و با دست بالا، افغانستان را با شرایط جدید، سر میز مذاکرات صلح بنشاند و همچنین از برگزاری این مذاکرات به سود روابط خود با ایالات متحده استفاده کند؛ روابطی که در چند ماه گذشته و پس از قطع کمک مالی ۳۰۰ میلیون دلاری آمریکا به پاکستان برای مبارزه با تروریسم و فعالیت‌های شبکه حقانی، رو به سردی گراییده است.شاید به همین دلایل بوده که اشرف غنی در سخنان خود بدون اشاره به کشور خاصی گفت «اکنون دشمنان این کشور که تروریسم از سوی آنها ما را تهدید می‌کند، در انزوا هستند. دشمنان افغانستان حمایت جهان را با خود ندارند و دنیا به آنها پیغام می‌دهد از مداخله در افغانستان دست بردارند». این همه در حالی است که نواز شریف، نخست‌وزیر پاکستان، در روزهای آتی عازم ایالات متحده است و گفته می‌شود محور مذاکرات رهبران دو کشور پیرامون پایان‌دادن به فعالیت پناهگاه‌های تروریسم در پاکستان خواهد بود.

رویداد

توافق اروپا با ترکیه برای کنترل موج مهاجران

● دولت‌های اروپایی روز پنجشنبه توافقی را امضا کردند که هم موج ورود مهاجران به اروپا را سبک‌تر می‌کند و هم ترکیه را یک‌گام به پیوستن به اروپا نزدیک‌تر خواهد کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، نزدیک به ۶۰۰ هزار پناه‌جو در سال جاری خود را اغلب از طریق ترکیه و یونان به اتحادیه اروپا رسانده‌اند. ترکیه برای کُندکردن روند ورود مهاجران، از دولت‌های اروپایی خواهان برخی تسهیلات شده است. «دونالد تاسک»، رئیس اتحادیه اروپا، در یک کنفرانس خبری در بروکسل در مورد این توافق محتاطانه ابراز خوش‌بینی کرد. رهبران اتحادیه اروپا موافقت کرده‌اند که ویزای شینگن را زودتر از موعد مقرر قبلی در اختیار آن دسته از شهروندان ترکیه بگذارند که خواهان سفر به اتحادیه اروپا هستند و درعین‌حال مذاکرات با ترکیه را برای پیوستن به اروپا از سر بگیرند. دولت ترکیه همچنین خواستار دریافت سه‌میلیارد یورو (معادل سه‌میلیاردو ۴۰۰ میلیون دلار) کمک مالی شده است که «آنگلا مرکل»، صدراعظم آلمان، گفته با بررسی آن موافقند. «ژان کلود یونکر»، رئیس کمیسیون اروپا، گفت که مذاکره با مقام‌های ترکیه درباره پرداخت این مبلغ در روزهای آینده ادامه خواهد یافت. بندهای پنج‌گانه اولیه که اتحادیه اروپا و ترکیه بر سر آن توافق کرده بودند، از این قرارند: پناه‌جویان مقیم ترکیه، لبنان، عراق و اردن باید کمک‌های انسان‌دوستانه دریافت کنند و وضعیت زندگی آنان باید در درازمدت از طریق دسترسی به بازار کار بهتر شود. ترکیه باید پناه‌جویان را ثبت کند و مدارک لازم برای سفر را در اختیار آنان بگذارد. اتحادیه اروپا برای ساماندهی امور پناه‌جویان ۵۰۰ میلیون یورو در اختیار ترکیه قرار خواهد داد. نیمی از این مبلغ از بودجه اتحادیه اروپا و نیم دیگر آن از طرف اعضای کشورهای اتحادیه اروپا تأمین خواهد شد. مقامات ترکیه در مذاکرات خود با اتحادیه اروپا درخواست سه میلیارد یورو کمک مالی را برای مقابله با موج آوارگان مطرح کرده بودند.

آزادسازی بیش از ۹۰ درصد رمادی و بیجی

● نیروهای عراقی در ادامه پیشروی خود در استان صلاح‌الدین و الانبار بیش از ۹۰ درصد شهرهای بیجی و رمادی در این دو استان را آزاد کردند. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری العهد، «احمد الاسدی»، سخنگوی نیروهای مردمی عراق، اعلام کرد که پیشروی گسترده نیروهای عراقی در شهرهای رمادی، مرکز استان الانبار و شهر بیجی، از شهرهای استان صلاح‌الدین، با کمک مرکز اطلاعاتی ائتلاف چهارگانه ایران، روسیه، سوریه و عراق صورت گرفته است. به گفته الاسدی، این ائتلاف، نیروهای عراقی را به اطلاعات درباره پایگاه‌های داعش مجهز می‌کند و این اقدام به شناسایی این مراکز و آزادسازی مناطق سرعت می‌بخشد. الاسدی گفت که نیروهای عراقی بیش از ۹۰ درصد شهرهای رمادی و بیجی را آزاد کرده‌اند. نیروهای عراقی که از روز چهارشنبه مرحله دوم آزادسازی صلاح‌الدین را آغاز کرده‌اند، چهارشنبه گذشته پالایشگاه بیجی را کاملا آزاد کردند. نیروهای مردمی عراق همچنین اعلام کردند که در شهر البغدادی، واقع در استان الانبار، پیشروی کرده و دو مقر وابسته به داعش را در شمال فلوجه منهدم کرده‌اند.

انتخاب اعضای غیردائم جدید شورای امنیت

● کشورهای اوکراین، ژاپن و مصر به‌همراه سنگال و اروگوئه توانستند حائز کرسی غیردائم شورای امنیت سازمان‌ملل شوند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، دو کشور سنگال و اروگوئه از جمله پنج کشوری بودند که روز پنجشنبه توانستند آرای لازم برای به‌دست‌آوردن کرسی غیردائم شورای امنیت سازمان‌ملل را در یک رأی‌گیری در مجمع عمومی سازمان‌ملل به دست آورند. این پنج کشور پس از آنکه گروه‌های منطقه‌ای از آنها حمایت کرد، با مخالفتی علیه کاندیداتوری خود برای کرسی غیردائم شورای امنیت مواجه نشدند. بااین‌حال، آنها همچنان مجبور بودند تا دوسوم از مجموع آرا را به خود اختصاص دهند. اعضای جدید شورای امنیت سازمان‌ملل از اول ژانویه دوره دوساله خود را آغاز کرده و جانشین کشورهای چاد، شیلی، اردن، لیتوانی و نیجریه خواهند شد.

گفت‌وگوی تلفنی رؤسای جمهوری ترکیه و آمریکا

● رؤسای‌جمهور آمریکا و ترکیه در گفت‌وگویی تلفنی بر گسترش همکاری‌ها در روند جنگ علیه گروه تروریستی داعش تأکید کردند. به گزارش آسوشیتدپرس، کاخ سفید اعلام کرد که «باراک‌اوباما»، رئیس‌جمهور آمریکا، با «رجب طیب اردوغان»، همتای ترکیه‌ای خود، درباره تعمیق همکاری‌ها در مبارزه علیه داعش گفت‌وگو کرد. براساس اعلام کاخ سفید، رؤسای‌جمهور ترکیه و آمریکا، بر تسریع عملیات و افزایش فشار نظامی علیه داعش و تقویت مخالفان میانه‌رو در سوریه تأکید کردند. براساس اعلام کاخ سفید، دو طرف بر لزوم توقف هرچه‌سریع‌تر حملات پ‌ک‌ک در ترکیه تأکید کردند.